
FREE WILL I

The Nature, Importance, and Dynamics of Free Will

Whether or not man has free will determines his ability to accept or relinquish responsibility for his life. The Rambam (Maimonides) writes in Hilchot Teshuvah (The Laws of Repentance) that each person is entrusted with free will so that he can make conscious choices in order to reach his potential. Rabbi Eliyahu Dessler teaches in Michtav M'Eliyahu that there is no greater loss than wasting life's opportunities. Not utilizing one's free will is the greatest loss a person can incur, since this is the very goal of Creation.

This class will address the following questions:

- ~ Do we have free will?
- ~ What are the implications of the decisions that we make?
- ~ Why do we have free will?
- ~ What is the nature of our free will?
- ~ How do we exercise free will?

Class outline

Section I. Do We Have Free Will?

Section II. The Implications of Our Decisions

Section III. Why Did God Give Man Free will?

Section IV. The Nature of Free Will

Section V. The Dynamics of Exercising Free Will

Section VI. The Zone of Personal Growth

SECTION I. DO WE HAVE FREE WILL?

1. **Stephen Hawking, Physicist, University of Cambridge, England – Some prominent secular scientists and philosophers believe man does not have free will.**

The initial configuration of the universe may have been chosen by God, or it may itself have been determined by the laws of science. In either case, it would seem that everything in the universe would then be determined by evolution according to the laws of science, so it is difficult to see how we can be masters of our fate.

2. **Devarim (Deuteronomy) 30:15-19 – Judaism teaches that man is given free will in order to make thoughtful, consequential decisions.**

See, I set before you today life and goodness, death and evil. For I command you today to love the Lord your God, to walk in His ways, and to keep His commands, decrees and laws; then you will live and increase, and the Lord your God will bless you in the land you are entering to possess. But if your heart turns away and you are not obedient, and if you are drawn away to bow down to other gods and worship them, I declare to you this day that you will certainly be destroyed. You will not live long in the land you are crossing the Jordan to enter and possess. This day I call heaven and earth as witnesses against you that I have set before you life and death, blessings and curses. Now choose life, so that you and your children may live.

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע:
 אשר אנכי מצוונך היום לאהבה את ה' אלהיך ולקחת
 בדרךיו ולשמור מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיית ורבות
 וברכך ה' אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה:
 ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדחת והשתחית לאלהים
 אחרים ועבדתם:
 הגדתי לכם היום כי אבד תאבדון לא תאריכון ימים על
 האדמה אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה:
 העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמות
 נתתי לפניך הברכה והקללה ונבחרת בתיים למען תחיה
 אתה וזרעך:

3. **Rabbi Chaim Friedlander, Sifsei Chaim, Emunah and Bechirah, Vol. II, p. 17 – Our Divine soul is the source of our ability to make free will decisions.**

Each person has a spiritual soul that is connected to God above. God places the soul in the body of a physical person. It is true that the powers of nature were created by rules of cause and effect, but the soul of a person that is connected to God above is beyond the rules of reason.

The soul is not enslaved to any natural laws, only to do the will of God. A person has unique attributes and characteristics which challenge or facilitate his freedom to choose. The choice between good or bad is through the spiritual soul, which is not forced by the constitution of a person.

בכל אדם יש בו הנשמה הרוחנית שהיא חלק אלוך מומעל... והקב"ה הכניס בעוה"ז את הנשמה הרוחנית לגוף האדם הגשמי, ואם כי אמנם נכון הוא שכוחות הטבע נבראו לפי חוקי סיבה ומסובב, אולם נשמת האדם הרוחנית שהיא חלק אלוך מומעל חורגת מסיבתיות.

ואיננה משועבדת לשום חוקי טבע שבעולם - אלא לעשיית רצונו ית'. ועל אף שיש באדם כוחות נפש שונים ותכונות שונות המקשים או מקילים על הבחירה, אבל הבחירה - בין טוב ובין למוטב - היא ע"י הנשמה הרוחנית שאיננה מוכרחת מכוחות נפש האדם.

SECTION II. THE IMPLICATIONS OF OUR DECISIONS

We have the ability to bring tremendous good to the world or the opposite.

1. **Professor Peter Singer, Professor of Bioethics, University Center for Human Values, Princeton University – Professor Singer supports killing “defective” infants.**

Very often, it is not wrong at all to kill a child once it has left the womb... Simply killing an infant is never equivalent to killing a person ... Killing a defective infant is not morally equivalent to killing a person ... Sometimes it is not wrong at all.

2. **Rabbi Dr. J. David Bleich, Jewish Bioethics, Hebrew Publishing Co., pp. 268-269 – Watson and Crick were awarded the Nobel Prize for discovering DNA, yet advocated infanticide and murder, respectively.**

Let us redefine birth. Birth shall no longer be regarded as taking place at the moment of parturition but as occurring seventy-two hours after the emergence of the infant from the birth canal. Since the baby is not yet born, in the event that it is found to be physically or mentally defective it could be destroyed with impunity up to the moment of “birth.” This proposal was made in all earnestness by Dr. James Watson, co-discoverer of the double-helix in DNA.

... England’s eminent biologist and Nobel prize laureate, Dr. Francis Crick has already advanced beyond this point in advocating compulsory death for all at the age of eighty as part of a “new ethical system based on modern science.”

3. **<http://www.cbsnews.com/stories/2003/07/03/60minutes/main561656.shtml> – Extraordinary business ethics.**

The fire that broke out at Malden Mills in the winter of 1995 was the largest fire Massachusetts had seen for a century. Malden Mills was one of the few large employers in a town that was already in desperate straits. “The only thing that went through my mind was, how can I possibly recreate it,” says owner Aaron Feuerstein, the third generation of his family to run the mill. “I was proud of the family business and I wanted to keep that alive, and I wanted that to survive. But I also felt the responsibility for all my employees, to take care of them, to give them jobs.”

Feuerstein decided to rebuild right there in Lawrence — not to move down South or overseas as much of the industry had done in search of cheap labor. He also made another shocking decision. For the next 60 days, all employees would be paid their full salaries.

“I think it was a wise business decision, but that isn’t why I did it. I did it because it was the right thing to do,” says Feuerstein. Some might have said the proper business decision was to take the \$300 million in insurance and retire. “And what would I do with it? Eat more? Buy another suit? Retire and die?” asks Feuerstein. “No, that did not enter my mind.”

He kept his promises. Workers picked up their checks for months. In all, he paid out \$25 million and became known as the Mensch of Malden Mills – a businessman who seemed to care more about his workers than about his net worth. For guidance he turns to the Torah, the book of Jewish law ...

4. **Rabbi Eliyahu Dessler, Michtav M'Eliyahu, Vol. I, p. 115 – Our decisions impact the entire world and all future generations.**

Each decision that one makes impacts on all situations in every day of one's life, whether to a small or great extent, whether beneficial or detrimental. And one's decisions affect not only oneself. For example, the decisions one makes regarding the education of one's children have repercussions for all future generations.

Each person impacts his environment. Therefore the impact of one's decisions affects one's environment as well as one's generation, even the entire world for all future generations. In short, each decision makes an impact on the entire world. Each person is responsible for the consequences of his decisions. One is astounded at how great is the reward for a good decision and how great the responsibility for a bad decision!

וכל בחירה שבוחר האדם, עושה רושם בכל מצבו לכל ימי חייו, אם מעט ואם הרבה, אם לטוב ואם למוטב. ולא רק בו, אלא באשר יעשה לחינוך בניו, וכל אשר יתפתח מזה עד סוף דורותיו.

וכל אדם פועל על סביביו. וע"כ רושם בחירתו יהיה גם על כל סביביו, וגם על כל סביבות דורותיו, וסביבות סביבותיהם, עד סוף כל הדורות. בקצרה, כל בחירה עושה רושם בכל העולם כולו, וכל אשר יסתבב מן הרושם הזה, על כולם אחראי הבוחר בבחירתו... יש להשתומם כמה יגדל שכר הבחירה הטובה, וכמה תרבה האחריות של הבחירה הרעה!

SECTION III. WHY DID GOD GIVE MAN FREE WILL?

1. **Ramchal, (Rabbi Chaim Moshe Luzzatto), Da'as Tevunos (The Understanding Heart), pp. 4-5 – To be able to accept goodness from God without embarrassment.**

Intelligence dictates that God is the ultimate good. He established the principle of bestowing good upon others. And God, may His Name be blessed, wanted to create creatures in order to bestow upon them good, because there is no opportunity to bestow goodness if there is no one to accept it.

However, in order for this bestowing of goodness to be complete, God knew that those accepting it would need to earn it through their own effort and become its rightful owners, and not become embarrassed by accepting this goodness like one who accepts charity from another. About this it is said, "One who eats something that is not his own is embarrassed to look directly at the face of his patron" (Yerushalmi/Jerusalem Talmud, Orlah 1:3).

אמר השכל: מה שנוכל להשיג בענין זה הוא, כי הא- ל ית"ש הוא תכלית הטוב ודאי. ואמנם, מחק הטוב הוא להיטיב, וזה הוא מה שרצה הוא ית"ש – לברוא נבראים כדי שיוכל להיטיב להם, כי אם אין מקבל הטוב – אין הטבה.

ואמנם, כדי שתהיה ההטבה הטבה שלימה, ידע בחכמתו הנשגבה שראוי שיהיו המקבלים אותה – מקבלים אותה ביגיע כפם, כי אז יהיו הם בעלי הטוב ההוא, ולא ישאר להם בושט פנים בקבלם הטוב, כמי שמקבל צדקה מאחר. ועל זה אמרו (ירושלמי ערלה פרק א הלכה ג): "מאן דאכיל דלאו דילי בהית לאסתכולי באפיה".

2. **Rabbi Chaim Friedlander, Sifsei Chaim, Emunah and Bechirah, Vol. II, p. 57 – By exercising free will, we earn reward through our own efforts.**

We find, therefore, that one of the reasons to

נמצא איפוא, שאחד מטעמי הבחירה: כדי שהאדם

have free will is in order that a person should accept goodness from God without any feeling of embarrassment. Surely God could have created His world without the necessity for man to exercise free choice or to work and toil, but then man would feel ashamed that he is receiving his reward and not because he deserved it. By choosing between good and evil, as well as toiling in Torah and mitzvot, he will not feel that he is receiving a free gift. Rather he is earning the goodness, just as a worker is not embarrassed to accept payment for his work – since he worked at his trade he deserves [compensation]. Similarly, through exercising free will a person will not be ashamed when accepting his reward.

יקבל את ההטבה מהקב"ה בשלימות ללא רגש של בושה. ודאי, הקב"ה היה יכול לברוא עולמו ללא עבודת הבחירה וללא עמל ויגיעה, אבל אז האדם היה מרגיש רגשי בושה שמקבל בחנם ולא בזכות, וע"י הבחירה בין הטוב והרע שיעבוד ויעמול בתורה ומצוות לא יחוש שמקבל מתנת חנם, אלא הרגשה שמגיעה לו ההטבה, כדוגמת בעל המלאכה שאיננו בוש לקבל שכר עבודתו, כיון שהוא טרח במלאכה א"כ מגיע לו, כך האדם ע"י הבחירה לא יהיו לו רגשי בושה בקבלת השכר...

SECTION IV. THE NATURE OF FREE WILL

1. Bereishit (Genesis) 1:27 – Free will is a Divine attribute.

So God created man in His own image, in the image of God He created him; male and female he created them.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא
אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

2. Ibid. 3:22 – The Rambam (below) teaches the significance of this verse:

And now man is like one of us, knowing good and evil.

וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב
וָרָע וַעֲתָה פָּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי
לְעֹלָם:

3. Rambam, Hilchot Teshuvah (Laws of Repentance) 5:1 – Man is unique among the entire Creation in his ability to choose between good and evil.

Permission is given to every individual to direct himself to follow a good path and become righteous or to follow a bad path and become evil. This is what is written in the Torah, "And now man is like one of us, knowing good and evil" (Bereishit 3:22).

This means that a human being is unique in Creation in the respect that he can distinguish between good and evil, and can choose to do either; and there is no one to prevent him from doing so.

רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו הוא שכתוב בתורה הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע.

כלומר הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין שיהא הוא מעצמו בדעתו ובמחשבתו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ ואין מי שיעכב בידו מלעשות הטוב או הרע...

What is meant by the Talmudic teaching, “Everything is in the hands of Heaven except for fear of God, and chills and fevers”?

4. **Talmud Bavli (Babylonian Talmud), Berachot33b**

Everything is in the hands of Heaven except for fear of God.

הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים

5. **Rashi, ibid. – The range of man’s free will is in fact limited. Choosing between good and evil is fully entrusted to man.**

Everything that occurs to a person is decreed by God. For instance, [whether a person is] tall, short, poor, rich, smart, dull, light, or dark is all decreed by Heaven. But [whether a person is] righteous or evil is not decreed by Heaven, but is entrusted to the individual’s choice. He has two paths in front of him, and he should choose to fear Heaven.

כל הבא על האדם ביד הקדוש ברוך הוא כגון ארוך, קצר, עני, עשיר, חכם, שוטה, לבן, שחור, הכל בידי שמים הוא, אבל צדיק ורשע אינו בא על ידי שמים, את זו מסר בידו של אדם, ונתן לפניו שתי דרכים, והוא יבחר לו יראת שמים:

6. **Talmud Bavli, Bava Batra 144b**

Everything is in the hands of Heaven except chills and fever.

הכל בידי שמים חוץ מצננים פחים.

7. **Tosefot, ibid. – Some events are Heavenly decrees. However, a person must always make an effort to protect himself. (See Morasha class on Hashgachah Pratit).**

This means that [things like] lions and thieves assaulting a person are decrees from Heaven. But chills and fevers are not decreed upon a person, since one can protect himself from them. Certainly if someone wishes to kill himself by [jumping into] fire or a river, he can, even though there is no such decree [that he should die].

פירוש אריה וגנבי הבאים על האדם הכל נגזר בידי שמים אבל צננים פחים מזה לא נגזר עליו כלומר יכול לשמור. אבל ודאי אם רוצה לאבד עצמו באש או בנהר יכול לאבד עצמו אע"פ שלא נגזר כלום.

This is different than the concept of, “Everything is in the hands of heaven except for the fear of Heaven,” because that refers to a person’s attributes: whether he is strong or weak, poor or rich, tall or short, wise or dull as is taught in Niddah 16b ... but here [Bava Batra 144b] is dealing with events which happen to a person.

ולא דמי להא דאמר הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים דהתם מיירי במדות של אדם מה יהיה גבור או חלש עשיר או עני ארוך או קצר [חכם או טפש] כדאיתא בנדה בפרק כל היד (דף טז: ושם) אבל הכא מיירי במאורעות הבאות על האדם:

8. **Talmud Bavli, Niddah 16b – Attributes such as intelligence, strength, height, and wealth are from Heaven. Righteousness is dependent upon the person alone.**

There is an angel called Lila appointed [to supervise] each pregnancy. He takes the fertilized egg to God and says, “Master of the Universe,

אותו מלאך הממונה על ההריון לילה שמו, ונוטל טפה ומעמידה לפני הקב"ה, ואומר לפניו: רבש"ע, טפה זו

what will become of this child – [will he be] strong or weak, wise or foolish, wealthy or poor?”

However, whether the child will become evil or righteous was not mentioned. As Rabbi Chanina taught, “Everything is in the hands of Heaven except for the fear of Heaven, as is written, ‘And now Yisroel, what is it that the Lord your God asks from you? That you should fear the Lord your God’” (Devarim 10:12).

מה תהא עליה? גבור או חלש, חכם או טיפש, עשיר או עני?

ואילו רשע או צדיק - לא קאמר, כדר' חנינא; דא"ר חנינא: הכל בידי שמים - חוץ מיראת שמים, שנאמר (דברים י"ב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלהיך...

9. Rambam, Hilchot Teshuvah 5:2 – Each person is free to decide his path in life.

Do not believe the thought expressed by the foolish nations and the majority of simple Jews that when God creates a person He decrees whether he will be righteous or evil. This is not the case. Rather, each person has the capability to choose to become righteous like Moshe Rabbeinu (Moses our Teacher) or evil like Yeravam, or wise or foolish, or cruel ... and similarly regarding any other attribute.

There is no one to force him, nor has it been decreed upon him, nor is anyone pulling him to one of these paths. Rather the person himself uses his own intelligence to choose the path which he desires.

אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומה"ע ורוב גולמי בני ישראל שהקב"ה גוזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע, אין הדבר כן אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמושה רבינו או רשע כירבעם או חכם או סכל או רחמן או אכזרי... וכן שאר כל הדעות.

ואין לו מי שיכפהו ולא גוזר עליו ולא מי שמושכו לאחד משני הדרכים אלא הוא מעצמו ומדעתו נוטה לאי זו דרך שירצה...

10. Talmud Bavli, Makkot 10b – Once a person decides his direction, Providence assists him.

Rabbah son of R. Huna taught in the name of Rav Huna, and some say that Rav Huna taught this in the name of Rav Elazar, “From the Torah, Prophets and Writings we learn that [Providence] leads a person in the path he wishes to pursue ...”

אמר רבה בר רב הונא אמר רב הונא, ואמרי לה אמר רב הונא א"ר אלעזר: מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים - בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו...

SECTION V. THE DYNAMICS OF EXERCISING FREE WILL

1. **Ramchal, Derech Hashem (The Way of God), 1:3:1, p. 45, Translation by Rabbi Aryeh Kaplan, Feldheim Publishers – We are here with the challenge of earning perfection.**

As we have discussed, man is the creature created for the purpose of being drawn close to God. He is placed between perfection and deficiency, with the power to earn perfection.

Man must earn this perfection, however, through his own free will and desire. If he were compelled to choose perfection, then he would not actually be its master, and God's purpose would not be fulfilled. It was therefore necessary that man be created with free will.

Man's inclinations are therefore balanced between good and evil, and he is not compelled toward either of them. He has the power of choice, and is able to choose either side, knowingly and willingly, as well as to possess whichever one he wishes.

Man was therefore created with both a Good Inclination (*Yetzer HaTov*) and an Evil Inclination (*Yetzer HaRa*). He has the power to incline himself in whichever direction he desires.

כבר זכרנו היות האדם אותה הבריה הנבראת לידבק בו ית', והיא המוטלת בין השלימות והחסרונות, והיכולת בידו לקנות השלימות. ואולם צריך שיהיה זה בבחירתו ורצונו, כי אלו היה מוכרח במעשיו להיות בוחר על כל פנים בשלימות, לא היה נקרא באמת בעל שלימותו, כי איננו בעליו, כיון שהוכרח מאחר לקנותו, והמקנהו הוא בעל שלימותו, ולא היתה הכונה העליונה מתקיימת. על כן הוכרח שיונח הדבר לבחירתו, שתהיה נטיתו שקולה לשני הצדדין ולא מוכרחת לאחד מהם, ויהיה בו כח הבחירה לבחור בדעת ובחפץ באיזה מהם שירצה, והיכולת גם כן בידו לקנות איזה מהם שירצה.

על כן נברא האדם ביצ"ט ויצ"ר, והבחירה בידו להטות עצמו לצד שהוא רוצה:

2. **Pirkei Avot (Ethics of Our Fathers) 4:2 – How should we respond to the opportunity to fulfill a mitzvah or the temptation to do a transgression?**

Ben Azai taught: One should run to perform a mitzvah and run away from a transgression.

בן עזאי אומר הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה

3. **Rabbi Shlomo Wolbe, Alei Shur, Vol. II, p. 43 – Why should we run to perform a mitzvah and run away from a transgression?**

The Mishnah teaches that a transgression pursues a person and therefore he needs to run away from it, and a mitzvah runs away from the person and he needs to run after it. Why is this so?

Rav Chaim from Volozhin explains: Man was created on the basis of free will. *Bechirah* (free will) requires that the relative power of man's positive and negative inclinations be equal. If a mitzvah would pursue an individual like a transgression, everyone would prefer to do mitzvot, since a person's soul is closer to mitzvot, consequently free will would be nullified.

מהמשנה נראה, שהעבירה רודפת אחרי האדם אשר על כן הוא צריך לברוח ממנה, והמצוה בורחת ממנו, לכן הוא צריך לרוץ אחריה. למה הוא כך?

הגר"ח מבאר: האדם מיוסד על כח הבחירה. הבחירה מחייבת שהיצה"ט והיצה"ר יהיה כחם שוה. אם גם המצוה תרדוף אחרי האדם כמו העבירה - כולם יעדיפו לעשות המצוות, כי נשמת האדם הרי היא קרובה למצוות - ובטלה הבחירה.

If neither mitzvot nor transgressions would pursue a person, the Evil Inclination would also have less power, since everyone would naturally choose to do mitzvot. Therefore, God made it that transgressions pursue a person and mitzvot run away from him, to enable him to make equally balanced decisions.

אם שתיהן, המצווה והעבירה, לא תרדופנה אחרי האדם, שוב יהיה יד היצה"ר על התחתונה, כי כולם יבחרו לעשות המצוות. לכן עשה הקב"ה כך שהעבירה תרדוף והמצווה תברח, ובזה הבחירה שקולה בידי האדם.

4. **Talmud Bavli, Avodah Zarah 17a – In trying to overcome personal challenges, our first inclination may be to rationalize or blame others for our situation.**

There was not one prostitute that Elazar the son of Durdaya did not visit. He once heard that there was a prostitute overseas who demanded an entire bag of silver as payment. He took a bag of silver and traveled over seven seas. When he arrived there she told him that his repentance would never be accepted. He went and sat between two high mountains and said, "Mountains, beg mercy for me."... He called to heaven and earth, "Beg mercy for me."... He called out to the sun and the moon and cried, "Beg mercy for me."... He finally realized that he was the only one who could help himself. He put his head between his knees and cried until his soul departed. A voice called out from heaven and proclaimed, "Rabbi Elazar the son of Durdaya is worthy of the World to Come." Rabbi (Rabbi Yehudah HaNasi) cried [when he heard this story] and said, "Some people achieve their reward after a long time, and some achieve it in an instant."

אמרו עליו על ר"א בן דורדיא שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא עליה פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי הים והיתה נוטלת כיס דינרין בשכרה נמל כיס דינרין והלך ועבר עליה שבעה נהרות בשעת הרגל דבר הפיחה אמרה כשם שהפיחה זו אינה חוזרת למקומה כך אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה הלך וישב בין שני הרים וגבעות אמר הרים וגבעות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה אמר שמים וארץ בקשו עלי רחמים אמרו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה אמר חמה ולבנה בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר וחפרה הלבנה ובושה החמה אמר כוכבים ומזלות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר ונמקו כל צבא השמים אמר אין הדבר תלוי אלא בי הניח ראשו בין ברכיו וגעה בכייה עד שיצתה נשמתו יצתה בת קול ואמרה ר"א בן דורדיא מזומן לחיי העולם הבא... בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בכמה שנים ויש קונה עולמו בשעה אחת

5. **Rabbi Chaim Friedlander, Sifsei Chaim, Vol. I, p. 9 – In the end, my success is wholly dependent upon my decisions and initiatives.**

When a person is dissatisfied with his spiritual condition it is the nature of a person to silence his conscience and to blame the situation on various circumstances. "If I only had a good friend, a good study partner or a good neighbor, I would study better." But truthfully these are only excuses.

This is a very dangerous situation, since one loses the impetus to change oneself. For he thinks that his spiritual condition is dependent upon external circumstances which are beyond his control. It is only a delusion that his

טבעו של אדם, כשאינו שבע רצון ממצבו הרוחני נוהג הוא להשקיט את מצפונו ולתלות את הדבר בסיבות שונות. "אילו היה לי חבר טוב, חברותא טובה, שכן טוב וכו', הייתי לומד טוב יותר", ובאמת אין אלו אלא "תירוצים".

מצב זה מסוכן הוא עד מאוד - כיון שבכך נאבדת כל הדחיפה לשינוי לעצמי, שהרי לדעתו מצבו הרוחני תלוי

aspirations can be achieved through external sources. This is the way of the Evil Inclination – to relax an individual into thinking that his situation is not dependent upon himself, and that he is personally incapable of changing the situation.

However, the true solution is for the person to recognize that, “The situation depends only upon me [taking action]” and then all the excuses will be proven to be false, and he will understand that one cannot make such claims before God.

בסיבות שאינן בשליטתו. אין בכך אלא אשליה עצמית שישועתו תצמח ממקום אחר, והרי זה מדרכי היצר להרגיע את האדם בסברו שאין הדבר תלוי בו, והוא עצמו אינו יכול לפעול מאומה בנידון.

אכן, הישועה האמיתית של האדם היא כאשר מגיע להכרה “שאינן הדבר תלוי אלא בי, אז ייווכח שכל התירוצים תירוצים שוא הם, ולפני הקב"ה לא יוכל לטעון כל זה.

6. **Pirkei Avot 6:2 – Freedom is through Torah study.**

The only free person is one who is involved in the study of Torah.

שאינו לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה

7. **Talmud Bavli, Kiddushin 30b – Torah study brings the clarity and strength to overcome the Yetzer Hara.**

I have created the negative inclination, and I have created the Torah as its antidote.

בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין.

SECTION VI. THE ZONE OF PERSONAL GROWTH

1. **Rabbi Eliyahu Dessler, Michtav M'Eliyahu, Vol. I, p. 113 – Analogy of exercising free will to two armies fighting on a battlefield.**

When two nations are engaged in warfare and the war is fought on the battlefield all the territory conquered by one army now comes under its control, and the enemy has no foothold there whatsoever. Similarly, the territory of the second army comes totally under its control. If one of the armies conquers further ground and advances and takes over the enemy territory, then subsequent battles will resume with new battle lines. But territory which has already been conquered will not be fought over again, for it has already been occupied. There is only one battleground and this can shift between the territories of the two warring nations.

כששני עמים נלחמים, הנה המלחמה היא במקום מערכתה, כל מה שאחורי צבא העם האחד הוא כולו תחת רשותו ואין לו שם שום ניגוד כלל, וכן מה שהוא מאחורי השני כולו ברשות השני. אם האחד ינצח פעם בקרב, וידחה את השני מרחק מה, אזי בהתחדש הקרב יהיה במקום שיעמדו שניהם אז, אבל במקום שרכש לו הראשון שם אין עוד מלחמה כי הוא ברשותו. הרי שבפעל יש רק חזית אחת, ובכח, כל שטח שתי המדינות הוא מקום הקרב.

2. *Ibid.* – Consequential personal decisions are focused at zones of inner conflict.

The same is true of the nature of free will. Each person has a zone of free will where his conception of truth encounters his imagined truth – which is really falsehood. However, the majority of one's actions occur where there is absolutely no conflict between truth and falsehood. Since a person has been educated to act in accordance with the truth, when he does so he is not exercising his free will, since he has no option to do otherwise. Similarly, he might make incorrect decisions based on falsehood, and not realize that these are improper actions since he is so accustomed to doing them that they are now beyond the range of his free will.

Decisions of free will are limited to the meeting ground between the positive and negative forces within an individual. For example, many people might be negligent in speaking derogatorily about others, only because they are accustomed to it, oblivious to its severity. (The very same people however would never consider stealing or murdering. This is because their education has ingrained in them not to do so, to the extent that they have no inclination to do such things.)

כן הוא בענין הבחירה. כל אדם יש לו בחירה, היינו בנקודת פגישת האמת שלו עם האמת והמדומה, תולדות השקר. אבל רוב מעשיו הם במקום שאין האמת והשקר נפגשים שם כלל. כי יש הרבה מן האמת שהאדם מחונק לעשותו, ולא יעלה על דעתו כלל לעשות ההיפך, וכן הרבה אשר יעשה מן הרע והשקר, שלא יבחין כלל שאין ראוי לעשותו.

אין הבחירה שייכת אלא בנקודה שבין צבאו של היצה"ט לצבאו של היצה"ר. הרבה נכשלים תמיד בלשון הרע, מפני שהורגלו בו, ולא יעלה על דעתם כלל כי רע הוא. (אותם אנשים עצמם לא יבואו לפניהם יצר הרע לגנוב או לרצח והיינו משום שנתחננו והורגלו כל כך עד שאין כניסה שם ליצר הרע.)

3. *Ibid.* – Momentum from positive and negative decisions.

The zone of free will is dynamic. As a result of a good decision a person raises his moral level, and those areas which were previously the battleground between his positive and negative inclinations are now incorporated into the zone of his Good Inclination and will no longer present a conflict. This is the principle that "One mitzvah leads to another mitzvah" (Pirkei Avot 4:2).

The converse is also true. Bad decisions push away the tendency to behave properly in that battle zone, and subsequently lead one to act improperly without deliberation. This is the principle that "One bad deed leads to another."

אמנם נקודה זו של הבחירה אינה עומדת תמיד על מצב אחד, כי בבחירות הטובות האדם עולה למעלה, היינו שהמקומות שהיו מערכת המלחמה מקודם, נכנסים לרשות היצה"ט, ואז המעשים הטובים שיוסיף לעשות בהם יהיה בלי שום מלחמה ובחירה כלל, וזהו "מצוה גוררת מצוה."

וכן להיפך, הבחירות הרעות מגרשות היצה"ט ממקומו, וכשיוסיף לעשות מן הרע הוא יעשנו בלי בחירה, כי אין עוד אחיזה ליצה"ט במקום ההוא. וזהו שאז"ל (אבות ד'ב') "עבירה גוררת עבירה"...

